

ATARI on tuonut markkinoille lyömättömän edullisen pelitietokonepaketin. Uuden harrastajan perustarpeisiin on koottu parikymmentä peliä ja hyötykäytön tärkeimmät ohjelmat. Power Packin saa ohjelmien hinnalla ja tietokone tulee tavallaan kaupan päälle.

Atari on menestynyt hyvin monissa muissa Euroopan maissa, vaikka Suomessa esitys on ollut vaisumpaa. Uutta "potkua" on kuitenkin ollut havaittavissa, kun Atarin edustaja on nyt vaihtunut. Ataria tuo maahan X-Computer, jonka perustamiseen toukokuussa 1989 antoivat vahvan panoksen edellisen maahantuojaan leivistä siirtyneet työntekijät. X-Computerin työntekijöillä on huomattava omistus liikkeestä ja yrittämisen henki tuntuu olevan hyvä.

Atari on esitellyt viime aikoina monia uusia PC-yhteensopivia malleja, joista erikoisin on MS DOS -käyttöjärjestelmän mukainen taskutietokone. Kotitietokoneiksi hankittavat ST-mallit ovat niinkään saaneet uutta ilmettä ja kokeneet uudistuksia. Atarilla on lisäksi vielä Mega-sarja, joka on ST:n kanssa samaan prosessoriperheeseen perustuva ammattilaismikro esimerkiksi julkaisujärjestelmien pyörittämiseen.

Kuin ohjelmoitava musiikkinauhuri

Kotimikroilijaa kiinnostanee kuitenkin eniten Atarin uudistunut 520ST-mallisto, joka on saanut sisäisen levykeaseman ja muistikin on laajentunut yhteen megatavuun. Kaiken lisäksi levykeformaatti on PC-laitteiden kanssa yhteensopiva ja tietojen siirto ammattikoneiden maailmasta käy vaivatta. Käyttömukavuutta parantaa vielä sisäänrakennettu verkolaite.

Jo entuudestaan Atari on tunnettu monipuolisista liitännöistään. Kaiken tavanomaisen lisäksi siinä on musiikkilaitteiden MIDI-liitäntä (MIDI = Musical Instrument Digital Interface). Sen välityksellä syntetisaattori tai jokin muu MIDI-instrumentti lähettää tietoa Atariin tai vastaanottaa Atarin lähettämää dataa. Tietokonetta voi siten käyttää kuin ohjelmoitavaa musiikkinauhuria.

Näyttölaitteen hankinnassa Atarin ostajan on mahdollisuus säästää, sillä TV-liitäntä on valmiina peruskoneessa. Tosin televisiossa ei voi käyttää parasta resoluutiota eli tarkinta grafiikkaa. Vaatimattomaan tekstinkäsittelyyn ja pelien pelaamiseen televisionäyttö kylläkin riittää mainiosti. Tarkkuusgrafiikkaa edellyttävään käyttöön on välttämätöntä hankkia kunnollinen monitori.

Atarissa on lisäksi näppäriä oivaluksia. Esimerkiksi hiiren ja peliohjaimen liitäntä on "piilossa" laitteen

Atari Power Pack VOIMAPAKETTI

etureunan alla. Näin liittimet eivät lisää kotelon ulkomittoja ja johdotkin riittävät pidemmälle.

Parasta ei kuitenkaan ole laitteiston kohentuneet ominaisuudet, vaan uusi hinta- ja markkinointipolitiikka. Atari toimitetaan nyt runsaalla ohjelmistolla varustettuna. Erikseen ostettuna ohjelmille kertyisi hintaa varmaankin yhtä paljon kuin mitä koko paketista joutuu maksamaan.

Pelejä riittää

Suurin osa Power Packin ohjelmista on pelejä, jotka tämän tyyppisen koneen ostajia kiinnostanevatkin eniten. Aihepiirissä riittää valinnan varaa, vaikka useimmat pelit ovatkin ampumista ja vihollisten listimistä. Pelaaja saa tutustua muiden muassa hävittäjälentokoneisiin, urheiluautoihin, avaruusseikkailuihin ja moottoripyöräkilpailuun. Värigrafiikka ja äänitehosteet ovat tietenkin ensiluokkaisia ja tyydyttänevät vaativakin makua.

Kaikki peliohjelmat ovat levykkeillä, vaikka Atarissa on myös liitäntäportti ROM-muistimoduuleja varten. Levykkeiltä ohjelmien lataaminen tietenkin kestää oman aikansa ja saattaa harmittaa kiireisimpiä.

Kun pelit on pelattu alkanee useimpia kiinnostaa omatoiminen ohjelmointi. Atarin perusohjelmointikieli ST BASIC on ainoita miinuspuolia koko Power Pack -paketissa. Se on onnettoman vanhanaikainen. Käskyvalikoima on nykyisen mittapuun mukaan suppea ja rivinumerotkin ovat pakollisia.

Onneksi Power Packin mukana toimitetaan myös kehittyneempi versio eli HiSoftin First BASIC. Ominaisuuksiltaan se vastaa muiden valmistajien viimeisimpiä versioita. First BASIC kääntää myös MicroSoftin

Atari on laitemerkkinä selvästi piristynyt Suomen markkinoilla. Maahantuoja on vaihtunut, monia uusia malleja on esitelty ja vanhoja on uudistettu. Kotitietokonetta katselevien houkuttimeksi on leivottu lyömättömän edullinen "voimapaketti" eli Power Pack. Siinä ostaja maksaa vain laitteen mukana tulevien sovellusohjelmien hinnan, itse tietokoneen saa tavallaan kaupan päälle.

TUOMAS HIRVONEN

QuickBASIC 3.0:lla tehdyt lähdekielelliset ohjelmat pienin muutoksin.

First BASIC onkin moderni, strukturoitu BASIC-murre, jonka käyttö on keskustelutyyppistä. Siihen kuuluu koko kuvaruudulla toimivan editorin lisäksi kääntäjä, jolloin ohjelma voidaan suorittaa konekielisenä mahdollisimman nopeasti.

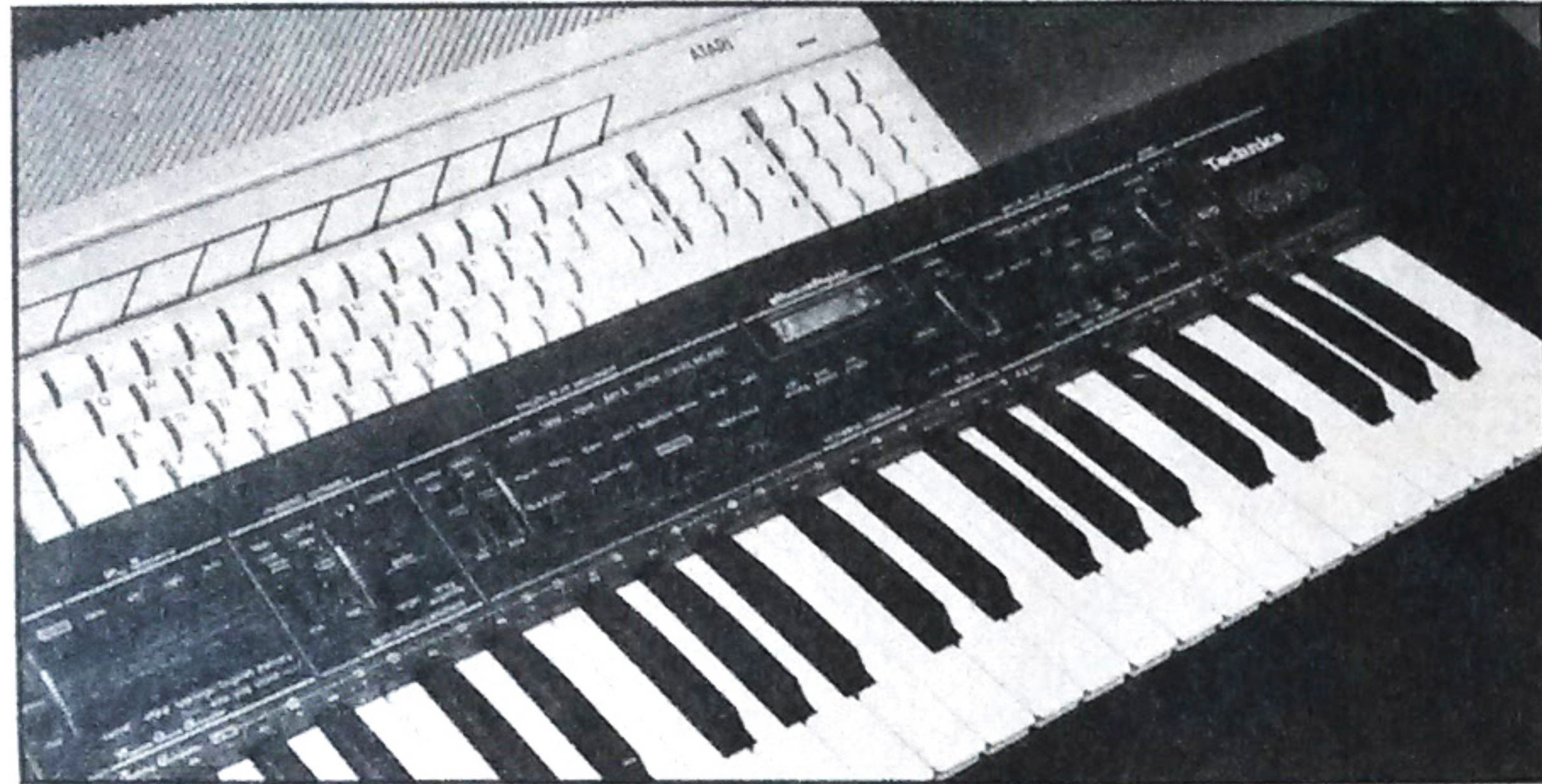
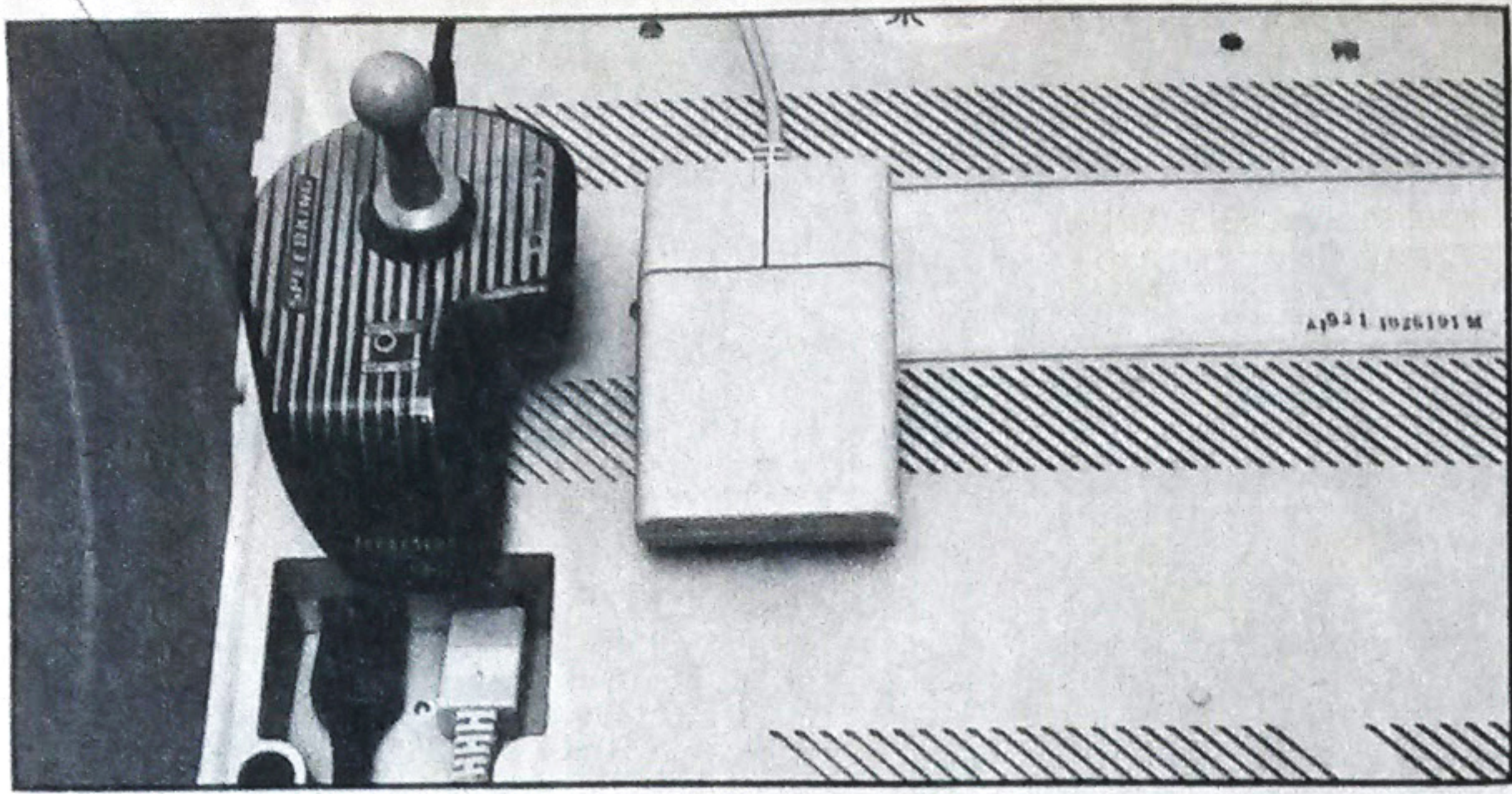
Ominaisuuksiin kuuluu muiden muassa rekursiiviset aliohjelmat ja funktiot sekä rakenteellisen ohjelmoinnin välineet kuten WHILE..END WHILE, DO LOOP..UNTIL ja SELECT..CASE -käskyt. First BASIC sisältää myös ikkunoiden ja hiiren ohjelmoinnin.

Valitettavasti First BASIC -kielestä toimitetaan ainostaan eräänlainen esittelyversio, jolla pääsee maistamaan sen ominaisuuksia. Esittelyversioon kuuluu vain suppeahkot pikaoppaat ja käskyluettelo. Varsinaisen ohjelmointioppaan joutuu siten hankkimaan erikseen. Samoin laajemmat versiot, joilla tehdään levyllä käännettäviä ja itsenäisiä ohjelmia toimivia tiedostoja, joutuu hankkimaan eri maksua vastaan.

Monitoimista hyötyä

Valmiista sovelluksista erikoisin on Organiser-ohjelma. Se on yksinkertainen monitoimiohjelma, jossa on useita toimintoja yhdessä. Sillä voi esimerkiksi pitää päiväkirjaa tai osoitemuistiota, suorittaa taulukkolaskentaa tai käsitellä tekstejä. Monitoimisuudesta on etuna, että eri sovellukset keskustelevat helposti keskenään ja tietojen siirto niiden välillä on yksinkertaista.

Esimerkiksi kirjoitettavaan kirjeeseen voidaan helposti yhdistää osoitetietokannasta vastaanottajan osoite ja kirjoittaa koko "roska" yhdellä näppäimen painalluksella. Sovelluk-

ATARIN harvinaisiin erikoisominaisuuksiin kuuluu musiikkilaitteiden MIDI-liitäntä vakiovarusteena. Ataria voi siten käyttää kuten ohjelmoitavaa lauhuria syntetisaattoreihin ja muihin sähköisiin musiikkikoneisiin liitettynä.

ATARISSA on toteutettu nokkelia oivalluksia kuten hiiren ja peliohjaimen liitäntä laitteiston alaosassa. Liittimet eivät lisää kotelon ulkomittoja ja johdot riittävät pidemmälle.

set avaavat omat ikkunansa näyttöön, jolloin siirtyminen työstä toiseen on nopeata.

Taulukkolaskenta on tarkoitettu melko pieniin tehtäviin, sillä sen kapasiteetti on ainoastaan 26 saraketta ja 30 riviä. Laskentaoperaatioisakin on vähän valinnan varaa, kun ohjelma tuntee pelkästään peruslaskutoimitukset ja trigonometriset funktiot. Rajoituksia on muissakin toiminnoissa, sillä puhelinluetteloon mahtuu 250 tapausta ja teksturi sisältää vain 15 sivua eli noin 32 kilotavua tekstiä.

Turvalliset tukijoukot

Atarin valinta kotitietokoneeksi takaa turvalliset tukijoukot, sillä Atarilla on aktiivinen käyttäjäkerho ST-klubi. Aktiivisuudesta on merkinä Atarin

mukana tuleva ST-klubin esittelylevyke. Siinä kerrotaan yhdistyksen säännöistä ja toimintamuodoista. Halukkaat voivat muun muassa lainata Ataria käsitteleviä lehtiä ja kirjoja ja tilata ilmaisohjelmia, joita jaetaan 25 mk:n (levyke postituksineen) hintaan. ST-Klubissa on noin viisisataa jäsentä ja mukaan pääsee 85 mk:n vuosimaksulla.

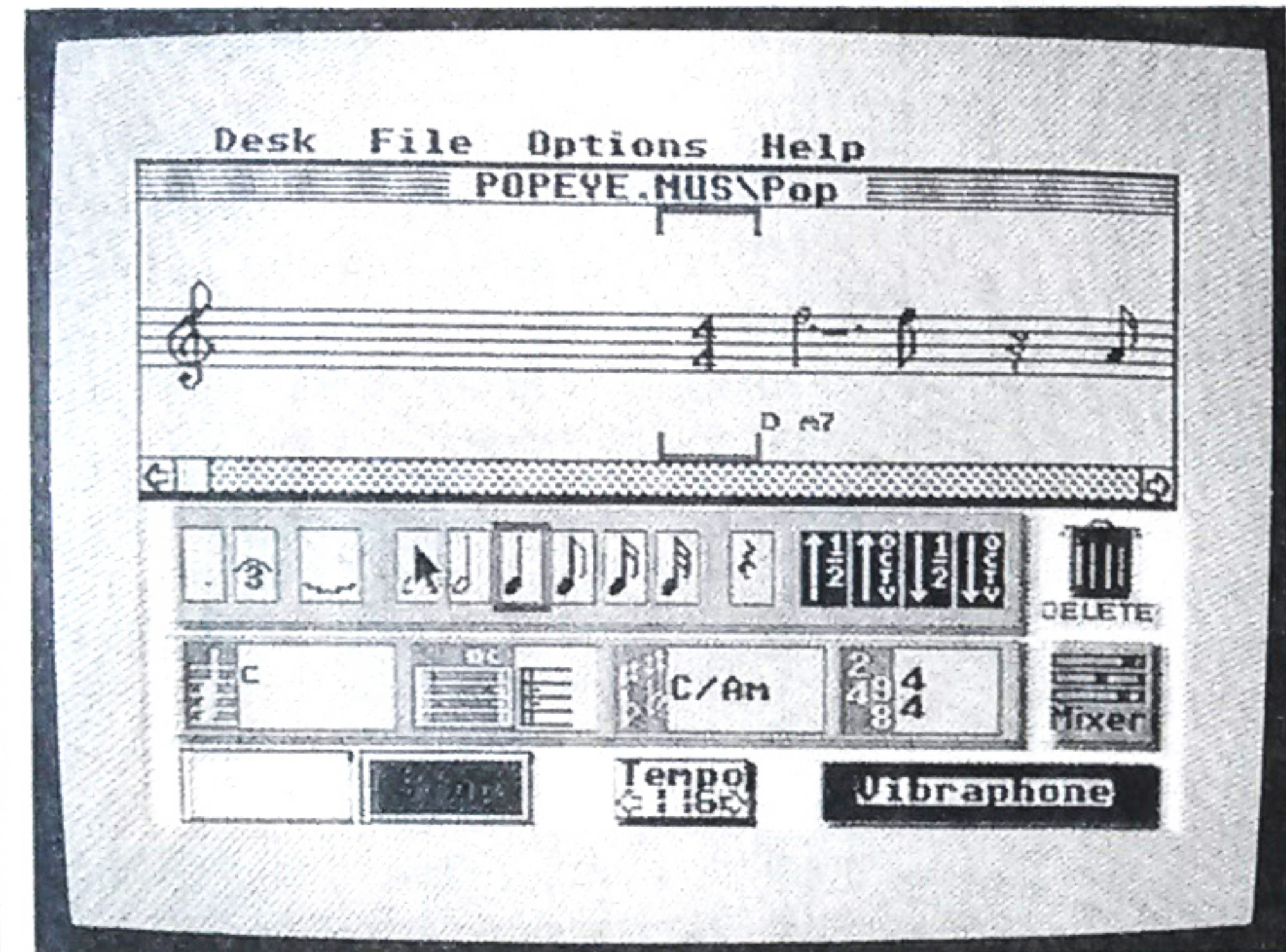
Levykkeellä on vielä muutakin hyödyllistä uudelle tietokoneharrastajalle. Sen avulla voi tehdä käyttöjärjestelmän suomennoksen, joka yhdessä suomeksi käännettyjen käyttöoppaiden kanssa poistaa useimpien kieliongelmat. Levykkeellä on lisäksi monitoimiohjelmaa täydellisemmät versiot taulukkolaskennasta ja tekstinkäsittelystä.

Hyödyllisin anti

Aloittelijalevyn First Word -tekstinkäsittelyohjelma saattaa monille olla jopa Power Packin hyödyllisin anti. Se toimii GEM-käyttöjärjestelmän alaisena ja käyttää alasettomenuja sekä hiiriohjausta. Ominaisuuksia siinä riittää jo melko vaativaankin kirjoitteluun.

File-valikosta valitaan tiedostojen käsittely, printtaaminen, sivun pituus, otsikot, marginaalit ja sivunumerointi. Muokkausta varten on Edit-valikko, josta löytyy muun muassa etsi- ja korvaa-toiminto. Kappaleiden käsittelyyn on oma menunsa, jossa valitaan sanojen vyörytys ja käytetään leikepöytää tekstin muokkaamisessa.

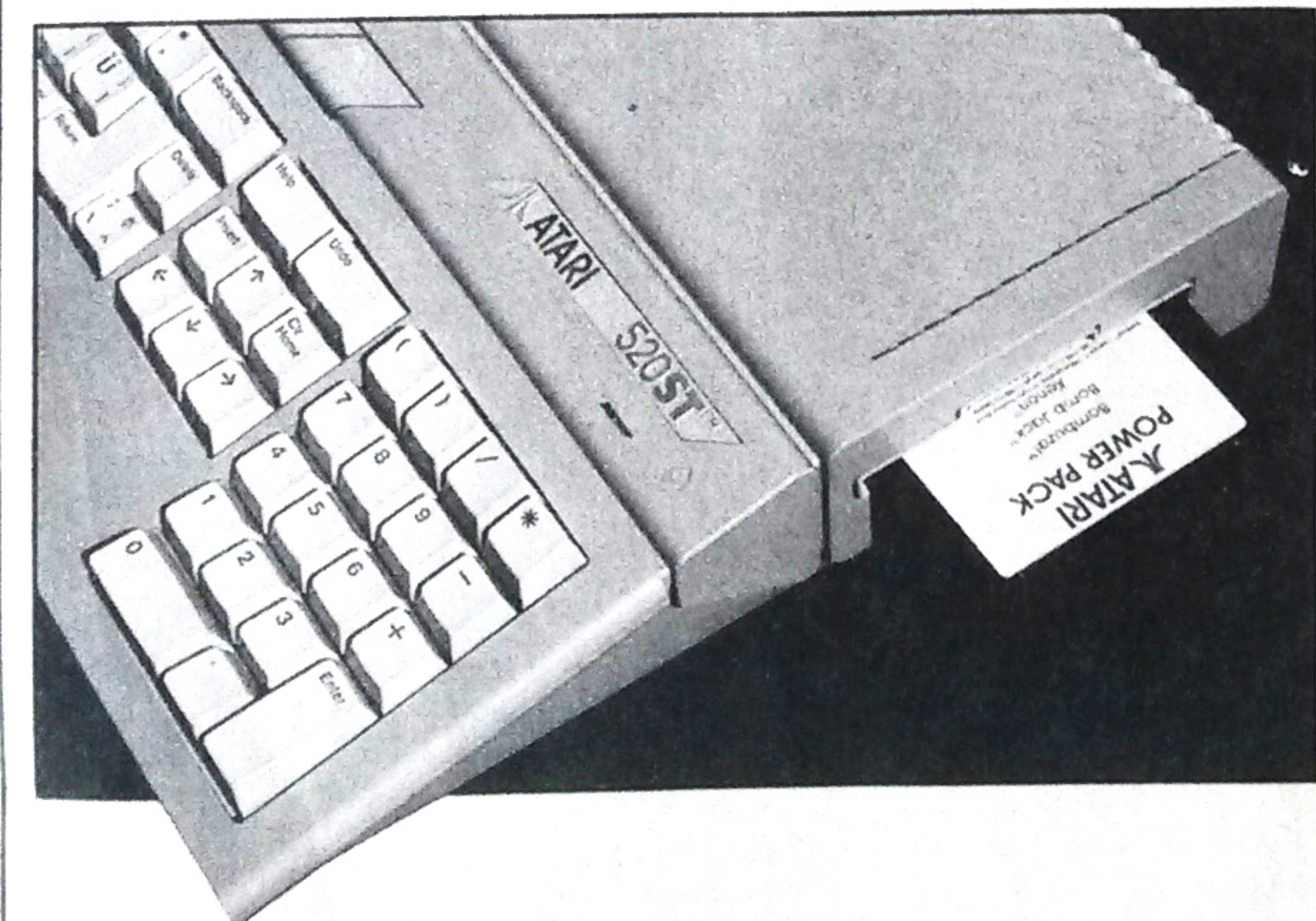
Tekstiä voidaan tehostaa Stylemenun keinoilla, joihin kuuluu esimerkiksi tasaustapa, alleviivaus, lihavointi tai kappaleiden sisennys. Alleviivaukset ja muut tehokeinot näkyvät myös ruudussa siten kuin ne tulevat tulostumaan paperille. Lisäksi on Help-valikko, jossa kerrotaan ohjelman käyttöön liittyviä lyhyitä opasteita.

HYÖTYOHJELMIA tulee mukana normaalikäyttäjän perustarpeisiin tekstinkäsittelystä, taulukkolaskennasta ja kortistoinnista aina musiikin säveltämiseen asti.

PELIEN aihepiirissä on valinnan varaa, vaikka useimmat niistä sisältävätkin samanlaista ammusten räiskintää ja vihollisten listimistä. Atarin hyvät ääni- ja grafiikkaominaisuudet tekevät peleistä nautittavaa katseltavaa ja ne tyydyttävät vaativaakin makua.

VAIKKA onkin vanhassa tutussa kuoressa Atari 520ST on muuten uudistunut monin tavoin. Levykeasema on kotelon sisällä ja ymmärtää PC-maailman levykeformaatin. Käyttömukavuutta lisää myös sisäänrakennettu verkkomuuntaja.

Atari 520 STFM Power Pack

Hinta: 3990 mk
 Keskusyksikkö: MC68000/8 MHz
 Muisti: 1 Mt
 Massamuisti: 3,5"/720 kt, IBM PC -yhteensopiva formaatti
 Grafiikka: 640 x 400 yksivärisenä/320 x 200, 16 väriä/640 x 200, 4 väriä, 512 värin paletti
 Liitännät: RS 232, rinnakkais, kiintolevyasema, 2. levykeasema, televisio, mo-

nitori, MIDI, ROM-moduulit, hiiri, peliohjain
 Äänet: kolme kanavaa 30 Hz:stä ylöspäin
 Ohjelmisto: TOS-käyttöjärjestelmä ja GEM-käyttäjäympäristö, 12 levykettä sisältäen 20 peliohjelmaa, Organiser-, Music Maker- ja First BASIC-ohjelmat
 Maahantuoja: X-Computer, Henry Fordin katu 5 A, 00150 Helsinki, puh. (90) 661 700